

RAZISKOVALNA NALOGA

OŠ Cirkulane-Zavrč

**DRUŠTVENA DEJAVNOST NA PODROČJU
HUMANITARNOSTI MOJEGA DOMAČEGA
KRAJA, ZAVRČ V HALOZAH**

SOCIOLOGIJA-ZGODOVINA

Mentorja:

Janez Zupanič in Suzana Petek

Avtorica:

Kristina Kuča

Zavrč, 2010

ZAHVALA

V nalogi, ki je pred vami, sem skušala odstreti delček bogate družvene dejavnosti krajanov Zavrča na področju humanitarnosti. Pri tem so mi bili v veliko pomoč posamezniki in skupine, ki se jim za to posebej zahvaljujem.

Da je naloga izdelana v takšnem obsegu, gre zahvala predvsem mentorjema Janezu Zupaniču, profesorju sociologije, in profesorici zgodovine Suzani Petek. Oba sta me s spodbudami usmerjala in bdela nad mojim raziskovalnim delom.

Hvala vodstvu šole za podporo pri mojem delu in profesorju angleščine Dejanu Ostrošku za pomoč pri prevajanju povzetka. Hvala tudi vsem ostalim, ki ste mi tako ali drugače pomagali pri pripravi raziskovalne naloge.

Kristina

POVZETEK

Tema mojega raziskovanja je društvena dejavnost na področju humanitarnosti mojega domačega kraja Zavrč v Halozah.

Veliko podatkov sem našla v različnih virih. Tako sem v raziskovalni nalogi naredila krajši kulturno-zgodovinski oris kraja. Zanimalo me je, ali so razlogi za humanitarno delovanje v kraju obstajali tudi nekoč. Izkazalo se je, da je res tako. S prebiranjem šolske kronike med obema svetovnima vojnama sem izvedela, v kako težkih razmerah so živeli takratni učenci moje šole in na kakšen način jim je učiteljstvo poskušalo stisko omiliti. Izvedela sem tudi za takratna društva, ki so delovala takrat v šoli – največkrat zgolj na papirju. Veliko o socialni sliki v času pred drugo svetovno vojno sem izvedela iz Leksikona Dravske banovine. O nerešeni agrarni reformi, s katero so po prvi svetovni vojni hoteli pomagati haloškemu prebivalstvu, pa sem izvedela iz prispevka Ljubice Šuligoj iz katerega razberem, da ta ukrep ni rešil socialno-ekonomskih nasprotij – revščina je ostala.

Zdelo se mi je tudi primerno, da v šolski kroniki poiščem primere humanitarnih aktivnosti na šoli, katero obiskujem za obdobje mojega dosedanjega osnovnošolskega šolanja. Tudi te primere navajam v pričujoči nalogi.

Ob prebiranju šolske kronike sem naletela na društva in organizacije, za katere sem vedela že prej, za nekatere sem slišala prvič, oziroma jih danes ni več. To je bil razlog, da moja naloga vsebuje krajše predstavitve teh organizacij in društev.

V raziskovalnem delu moje naloge pa sem si zastavila hipoteze, da v času mojega raziskovanja krajani poznajo humanitarne organizacije v kraju, da odobravajo humanitarno delo, da menijo, da so humanitarne organizacije potrebne in da cenijo ter spoštujejo ljudi, ki delujejo na humanitarnem področju. Hipoteze sem preverjala in potrdila z opravljenimi vodenimi intervjuji med krajani in z anketnim vprašalnikom.

Odgovori na zastavljena vprašanja v anketi so takšni, da so me pripeljali do sklepov, na osnovi katerih sem hipoteze lahko potrdila. Prav tako sem hipoteze lahko potrdila iz spoznanj vodenih intervjujev. Zraven tega sem dodobra spoznala delo nekaterih humanitarnih organizacij našega kraja in spoznala, kako zelo pomembno in družbeno koristno delo opravljajo ti skromni posamezniki.

Zdi se mi, da je v sodobnem času vse več ljudi potisnjenih na družbeni rob in so zanje humanitarne organizacije možnost za omilitev stiske. Vesela sem, da sem z raziskavo dokazala, da završki krajan o krajevnih humanitarnih organizacij in ljudeh, ki v njih delajo, razmišljajo pozitivno. Svojo nalogo pa razumem tudi kot izraz spoštovanja do ljudi, ki se trudijo na tem področju.

Ključne besede

Zavrč, Haloze, humanitarnost, humanitarne organizacije

SUMMARY

The topic of my research paper is the activity of organizations in the field of humanitarianism in my local community in Zavrč, Haloze.

The research paper includes different resources: school chronicle of the primary school in Zavrč, articles and literature referring to the topic, and guided interviews with local people with a survey questionnaire. Through interviews, I wanted to find out, how well people in my community know the humanitarian organizations and if they approve their work in general. I was also interested in how much they value and respect individuals, who are active in helping other people in distress.

Firstly, the paper shortly presents the cultural-historical development of Zavrč. A lot about the social image of the region can be found in lexicon, Leksikon Dravske banovine. Next, the paper presents the organizations and associations listed in the school chronicle. I have found out that some of them are not longer active but some still are. Finally, the paper also includes the humanitarian acts registered in the school chronicle, during my own schooling.

The empirical part of the paper presents my own research about the reasons for humanitarian activity in the past. I have studied the period between the World War I and World War II. It is evident from the school chronicle that the pupils visiting school at that time were going through very difficult times and that the school teachers were striving to mitigate bad social conditions. Several associations were active at the time in school, but mostly, only on paper. From the article, written by Ljubica Šuligoj, we can find out about the agriculture reform just after the World War I which could have helped people in the region, but the reform did not solve social-economic differences – the poverty still remained.

Through my research, I have learned much about humanitarian organizations in our local community and the work they do. I came to the conclusion that these institutions and the individuals working for them are highly important for the society, especially today, when more and more people are pushed to the edge of the poverty. I was very happy to conclude that people in Zavrč think positive about the humanitarian organizations in their community and also about people working for the institutions.

In addition, my research paper can also be taken as a dedication to people doing the humanitarian work and thus striving for better future.

Key words

Zavrč, Haloze, humanitarianism, humanitarian organizations.

KAZALO

HUMANITARNOST V MOJEM KRAJU	1
ZAHVALA.....	2
POVZETEK.....	3
Ključne besede	4
SUMMARY	5
Key words	6
KAZALO	7
PREDSTAVITEV KRAJA.....	9
LEGA IN OPIS KRAJA.....	9
Slika 1: Razglednica Zavrč – Dubrava, poslano 1937.....	10
Slika 2: Razglednica z motivi iz obmejnega Zavrča, poslana 1902.	11
POGLED V PRETEKLOST.....	12
Slika 3: Viničarija v Goričaku okoli 1935.....	13
Razglednico hrani domoznanski oddelek Knjižnice Ivana Potrča Ptuj.	13
Socialna slika mojega kraja v tridesetih in štiridesetih letih prejšnjega stoletja	14
Slika 4: Wibmerjev "štok" v Hrastovcu iz spominske knjige družine Wibmer.....	14
Hrani domoznanski oddelek knjižnice Ivana Potrča Ptuj.	14
Pogled v šolsko kroniko za obdobje med obema svetovnima vojnama .	15
Pogled v šolsko kroniko za obdobje, v katerem obiskujem šolo sama...	21
DOBRODELNE ORGANIZACIJE IN DRUŠTVA	22
Jadranska straža in Ciril-Methodova družba	22
Slika 5: Priložnostna znamka »ZA JADRANSKU STRAŽU«.	23
Rdeči križ, Karitas in Unicef.....	24
CILJI NALOGE	26
HIPOTEZE.....	26
METODA DELA	26
Merski pripomočki	27
Statistična obdelava podatkov	27

RAZISKOVALNI DEL	28
REZULTATI ANKETNEGA VPRAŠALNIKA	28
ZAPIS VODENIH INTERVJUJEV	31
Pogovor s Terezijo Zebec.....	31
Pogovor z Marjetko Skočir	32
Pogovor z Milanom Fostnaričem	33
Pogovor s Stanislavom Ivančičem.....	35
Pogovor s Srečkom Kotolenkom	35
Pogovor s Terezijo Štumberger	37
Pogovor z Maksom Golcem	37
PREVERJANJE HIPOTEZ	40
DISKUSIJA	43
ZAKLJUČEK	44
UPORABLJENA LITERATURA in VIRI	45
UPORABLJENA LITERATURA in VIRI	45
Tiskani viri	45
Spletni viri	45
Vodeni intervjuji.....	45
PRILOGE	46

PREDSTAVITEV KRAJA

LEGA IN OPIS KRAJA

Če pri opisu današnje občine Zavrč, ki sodi med najmanjše slovenske občine, posežemo po mlajših pisnih virih, med katere sodi tudi knjiga Podravje iz leta 2004, že takoj v začetku izvemo, da leži v severozahodnem delu Haloz.

Pokrajina je porasla z gozdovi in vinogradi. Občina ima okoli 1500 prebivalcev, poseljenih na 20 km² površine, in na svoji vzhodni in južni strani meji s sosednjo državo Hrvaško. Središče občine je naselje Zavrč, katerega starejši del se je razvil ob cerkvi sv. Miklavža, novejši del pa ob cesti Ptuj-Varaždin. Vzhodno od naselja se nahaja mednarodni mejni prehod.

V kraju je bila že v srednjem veku pomembna obmejna postaja z mitnico in carino. Vrh položnega hriba, v bližini župnijske cerkve sv. Miklavža, stoji na robu naselja završki dvorec, sestavljen iz treh enonadstropnih traktov, v katerem so danes stanovanja in občinski sedež.

Župnijska cerkev se prvič omenja 1430. leta, sedanja stavba je iz leta 1670, leta 1691 so jo povečali in prizidali križevo kapelo, 1735. zvonik. Skozi kraj je v preteklih stoletjih potekal razgiban rečni promet. Na privlačni točki nad krajem stoji podružnična Marijina cerkev.

V preteklosti je bilo središče današnje občine Zavrč pri gradu Borl (nemško Ankenstein, kar v bistvu pomeni sidrišče, rečni prehod), ki stoji na strmi skalni vzpetini nad starodavnim preходом čez reko Dravo.

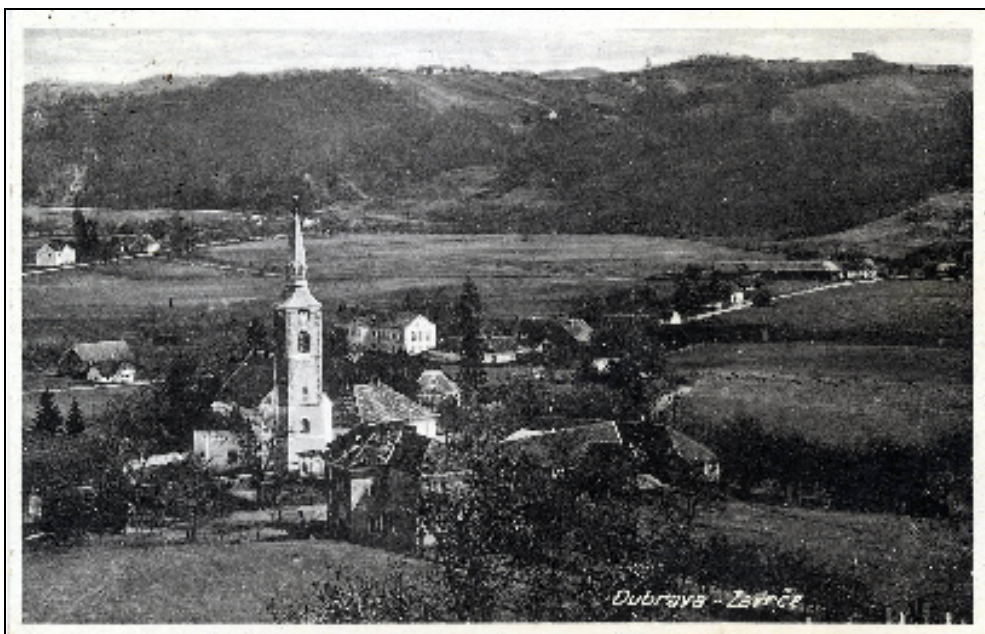
Na vrhu Vrbanjšaka, na Belskem Vrh, so razvaline poznogotske cerkve sv. Urbana, tik ob hrvaški meji, na Turškem Vrh stoji cerkev sv. Mohorja, na Gorenjskem Vrh pa je cerkev sv. Janeza. Na območju občine je šest kapel: Šmerova in Majurova, Švabova, Bimarova, Huzarova in Reinerova. V Turškem Vrh pa stoji kamnito znamenje - spomenik »Turške babice«.¹

---

¹ Radovanovič, Sašo (2004), Podravje, založba Kapital, Maribor, str. 254-257.

Podrobnejša starejša opisa lege in kraja Zavrč sta opis v Krajevnom leksikonu Dravske banovine iz leta 1937 in opis v knjižici Župnija Zavrč in njenih 550 let, 1430 – 1980, ki je delo nekdanjega župnika v završki župniji, Ivana Pucka, iz leta 1980.

V leksikonu Dravske banovine iz leta 1937 je Zavrč ali bolj točno Občina Zavrč opisana v sklopu opisa za srez Ptuj. Tako izvem, da je bilo takrat 1956 prebivalcev. Občina je zavzemala vinorodno gričevje spodnjih Haloz in mejila na vzhodu in jugu na Savsko banovino. Od gospodarskih panog se omenja vinogradništvo in sadjarstvo. *»Za poljedelstvo svet ni ugoden in ponekod ne zadostuje niti za domače potrebe.«*²

Slika 1: Razglednica Zavrč – Dubrava, poslano 1937.

Razglednico hrani domoznanski oddelek Knjižnice Ivana Potrča Ptuj.

Omenjena je kvaliteta završkih vin, ki se prodajajo v Ljubljano, Zagreb, Prekmurje in drugam, sadje pa tudi v inozemstvo. Prebivalci so bili v glavnem siromašni viničarji.

Občino so sestavljali Belski Vrh, Drenovec, Goričak, Gorenjski Vrh, Hrastovec, Korenjak, Pestike, Turški Vrh, Zavrč. Od tega so vsi prebivalci pripadali pod

---

² Krajevni leksikon Dravske banovine (1937), Ljubljana, str. 521.

sresko sodišče in davčno upravo Ptuj. Žanderija (žandarmerijska stanica), pošta, župnija, šola je bila za vse v kraju, tj. v Zavrču, pristojna finančna kontrola za vse pa je bila pri sv. Andražu v Halozah (Leskovec). Razlika pa je bila pri zdravstvenem okolišu; tako so v završki zdravstveni okoliš spadali prebivalci Belskega Vrha, Drenovca, Goričaka, Gorenjskega Vrha, Hrastovca, Pestik, v zdravstveni okoliš sosednje Sv. Marjete (danes občina Gorišnica) pa prebivalci Korenjaka, Turškega Vrha in Zavrča.

Po podatkih iz leksikona je bila šola ustanovljena 1812, imela je 5 oddelkov. Za mojo raziskavo je pomemben podatek, da so v završki šoli po podatkih iz Leksikona Dravske banovine, takrat delovali Podružnica Jadranske straže (PJS), Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva (PSVD), Gospodarsko izobraževalno društvo (Gospod. izobr. d.).³

Slika 2: Razglednica z motivi iz obmejnega Zavrča, poslana 1902.

Iz knjige: Ptuj in okolica na razglednicah 1891–1945, str. 136.

Pri opisu lege oz. kraja Zavrč in okolice ni moč zaobiti opisa, ki ga je v svojem delu ob 550. obletnici župnije zapisal Ivan Pucko, zato ga povzemam v celoti:

---

³ Krajevni leksikon Dravske banovine (1937), Ljubljana, str. 521.

»Tam, kjer dosežejo vinorodne Haloze najsevernejšo točko, ki jo oklepa od Ptuja skozi Markovce pritekajoča reka Drava in se v številnih rokavih razlije proti Ormožu in Varaždinu, tam, kjer je doma (brez hvale) najboljše haloško vino, kjer se Haloze začnejo iztekati v ravnino proti Varaždinu, kjer se slovenski živelj stika in se meša s hrvaškim, je v deset naselij (Zavrč, Dubrava – iz SRH, Hrastovec, Goričak, Drenovec, Turški Vrh, Pestike, Korenjak, Belski Vrh in Gorenjski Vrh) razsejana župnija Zavrč. V starih latinskih in nemških rokopisih so jo imenovali Sauring in Sauritsch.

Na severu jo v svoj objem oklepa Drava, na vzhodu in jugu meji na hrvaški župniji Križovljan in Nadkrižovljan, na jugu na hrvaško župnijo Voča Donja, na zahodu pa na župnijo sv. Barbare v Halozah – Cirkulane z gradom Borl (Ankenstein), onstran Drave pa mejijo na Zavrč župnije Sv. Marjete, nižje Ptuja ter Sv. Lenart pri Veliki Nedelji.

Če bi se postavili na najvišjo severno točko župnije pri podružnici Device Marije v Zavrču in se ozrli v južni smeri po župniji, bi videli večinoma z gozdovi poraslo gričevnato pokrajino, nasprotno pa, če bi pogledali z juga, s 362 m visokega griča, kjer je podružnica sv. Mohorja (nekdaj Mavricija) proti severu, ne bi videli skoraj nič drugega kot prekrasno ležeče in obdelane vinograde. Tu posebno slovijo vina iz vinogradov na Turškem vrhu in Belskem vrhu, četudi ona iz drugih »vrhov« nič ne zaostajajo»⁴

POGLED V PRETEKLOST

Postavi se vprašanje ali je v kraju s takimi danostmi sploh bila v preteklosti potreba po pomoči družbe. Ali je predstava o revnih Halozah zgolj predsodek? Pogledala sem v razpoložljive pisne vire, in sicer v Leksikon Dravske banovine iz leta 1937, v šolsko kroniko za obdobje med obema svetovnima vojnima in uporabila tudi prispevek v knjigi Svet Belanov, na katerega me je opozoril mentor. Iz prebranega sem se zavedla, da je moj

---

⁴ Pucko, Ivan (1980), Župnija Zavrč in njenih 550 let, 1430–1980, "Zrinski" Čakovec, str. 5-6.

kraj nekoč kar klical po pomoči. Krajše povzetke omenjenih opisov podajam v nadaljevanju moje raziskovalne naloge.

Slika 3: Viničarija v Goričaku okoli 1935.

Razglednico hrani domoznanski oddelek Knjižnice Ivana Potrča Ptuj.

V Leksikonu Dravske banovine (iz leta 1937), najdem eno izmed pojasnil za revščino v kraju. Zaradi lastnosti zemljišč je bilo okoli 36 % zemljišč namenjeno kvalitetnim vinogradom. V Leksikonu je tudi pojasnilo zakaj so bili ljudje v teh krajih, kljub naravnim danostim, socialno šibki. *»... za socialno sliko teh krajev (je) usodno, da je velik del vinogradov, znatno večji kot v Slov. goricah, last inozemskih in domačih zasebnih in cerkvenih veleposestnikov, ptujskih meščanov in posestnikov iz Ptujkega polja. Vsi ti momenti, podprti od splošne vinarske krize, so napravili iz Haložanov danes najbednejšo socialno plast na slovenskem podeželju.«⁵*

---

⁵ Leksikon Dravske banovine (1937), Ljubljana, str. 521.

Socialna slika mojega kraja v tridesetih in štiridesetih letih prejšnjega stoletja

Za osvetlitev tedanje situacije sem uporabila prispevek v knjigi Cirkulane, svet Belanov. Avtorica prispevka, dr. Ljubica Šuligoj, obravnava kmečko vprašanje in viničarske odnose na območju Haloz. Podobno kot je to prikazano v Leksikonu Dravske banovine, tudi ona ugotavlja, da je bilo viničarstvo v Halozah hujši družbeni problem, saj so se pojavljala tudi nacionalna nasprotja. Najkvalitetnejše vinograde v Halozah so namreč posedovali nemški ljudje. Domača delovna sila jim je bila podrejena. Odnos med gospodarjem posestva in viničarjem je temeljil na posebnem razmerju.

Slika 4: Wibmerjev "štok" v Hrastovcu iz spominske knjige družine Wibmer.

Hrani domoznanski oddelek knjižnice Ivana Potrča Ptuj.

To je bilo razmerje med gospodarjem in viničarjem, ki je bil skoraj povsem brez pravic. Viničarje so najeli za obdelavo vinograda. Za delo so bili plačani v naturalijah ali pa v denarju, živeli pa so v vinogradnikovi hiši. Na poglobljanje družbene raznolikosti so vplivali problemi viničarstva, svetovna gospodarska kriza (v 30. letih prejšnjega stoletja) ter nerešena agrarna reforma. Agrarna reforma je bila uvedena že leta 1919, zaradi spreminjanja pravil in pogajanj pa se je vse skupaj zavleklo v leto 1940. V enem izmed

primerov v Zavrču: *»... po zakonu o agrarni reformi je bilo veleposestniku Maximilianu Ulmu, ki je imel v občini Zavrč v lasti tamkajšnji grad, odvzeto 36 ha vinogradov, v katerih je delalo 18 viničarskih družin ...«* Naslednji primer pa govori o posestvu Rudolfa in Hilde Wibmer, za katero je bilo 1934. leta ugotovljeno, da obsega nad 110 ha, tako da je posameznim agrarnim interesentom bilo na voljo le nekaj arov zemlje.

Za vse agrarne interese je bilo premalo vzete zemlje. Veliko ljudi je bilo zadolženih, zato je bilo tudi vprašljivo plačevanje zakupnine. V času svetovne gospodarske krize je mnogo denarnih zavodov zašlo v težave, to je bil tudi vzrok za neusmiljeno izterjevanje dolgov. *»Zadolženi haloški kmetovalec se je dejansko spreminjal v kočarja, dninarja, viničarja. Agrarna reforma socialnoekonomskih nasprotij na podeželju ni rešila – revščina je ostala.«*⁶

Tudi iz knjižice Ivana Pucka, nekdanjega farnega župnika, Župnija Zavrč in njenih 550 let, izvem nekaj o nekdanjem pomanjkanju in drugih težavah župljanov.

Ob koncu prve svetovne vojne je svoje zahtevala t.i. španska gripa. V letu 1918 je vzela 64 življenj, *»leta 1921 pa je huda griža pobrala 68 župljanov. Leta 1932 pa je ljudi še dotolkla slaba letina, huda stiska zaradi pomanjkanja hrane, obleke, dela in posledično tudi zaslužka.«*⁷

Pogled v šolsko kroniko za obdobje med obema svetovnima vojnama

Pri ogledu šolskih kronik za obdobje med obema vojnama sem izbrskala nekaj podatkov, ki opisujejo tedanjo stisko šoloobveznih otrok in tudi marsikaj zanimivega, vezanega na temo mojega raziskovanja.

Iz kronike za šolsko leto **1919/1920** izvem, da je učiteljstvo dobivalo naloge za delo izven šole. Šolsko vodstvo je takrat dobilo nalogo poročati državni

---

⁶ Šuligoj, Ljubica (2005), Cirkulane, svet Belanov: Kmečko vprašanje in viničarski odnosi na območju Halož, Halo, Cirkulane, str. 131-136.

⁷ Pucko, Ivan (1980), Župnija Zavrč in njenih 550 let, 1430–1980, "Zrinski" Čakovec, str. 8.

upravi za delo, vprašalne pole o posredovanju vajencev in *»ljudstvo poučiti, da je delo edino zdravo sredstvo proti naraščanju draginje«*. Takratna oblast se je torej zavedala problema nezaposlenosti. Izvem tudi, da so učitelje pozvali s strani *»... "Društva za otroško varstvo in mladinsko skrb" pristopiti kot udi in prevzeti mesto poverjenika za farni okoliš.«*⁸

Da je v času šolskega leta **1920/1921** še zmeraj vladala stiska izvem iz navedka: *»Za pisanje in risanje so se porabili zvezki in risanke iz učiteljske tiskarne v Ljubljani.«* Za nekatere učence pa je šolsko vodstvo kupilo šolske potrebščine in sicer, od denarja, ki ga je darovalo Bralno društvo iz Zavrča. Učiteljstvo je v tem času dobilo tudi nalogo, *»da vpliva na šolsko mladino, da bode število abstinentov se dvigalo.«*⁹

Iz šolske kronike za leto **1921/1922** izvem zanimiv podatek, da so v šoli kljub lastni stiski želeli pomagati drugim. Tako so za Jugoslovansko matico zbrali (94K=23 din) in *»...na ruski dan (dec. 1921), za stradajočo rusko deco...«* (220K=55 din).¹⁰

Iz kronike za šolsko leto **1922/1923** izvem, da sploh niso imeli šolske kuhinje. *»... tudi v tem šolskem letu še se šolska kuhinja iz raznih vzrokov ni mogla ustanoviti«*. Med obubožane učence se je takrat razdelilo nekaj knjig, ki so jih ob koncu šolskega leta vrnili. Po šolah je *»takratne leto, veljavo dobil Pravilnik za zatiranje nalezljivih bolezni po šolah. Protituberkulozna liga je poslala pravila s prošnjo, naj se v šolskem okraju organizira udruženje in pridobi večje število članov.«* Otroci so od Jugoslovanske matice bili nagrajeni za lanskoletni prispevek. Dobili so priznanje, v tem šolskem letu *»...pa se zaradi revščine tukajšnjega ljudstva niso mogli nabrati nobeni denarni zneski...«* za dobrodelne namene.¹¹

---

⁸ Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1919/1920.

⁹ Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1920/1921.

¹⁰ Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1921/1922.

¹¹ Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1922/1923.

V šolskem letu **1923/1924** so za Jugoslovansko matico zbrali 64 din, za kar so dobili priznanje, nadalje nabranih 32 din se je na enaka dela razdelilo med »*Rudeči križ*« in poplavljenе v Sloveniji in Hrvaški.¹²

*V šolskem letu 1924/1925 se je kar nekaj delalo v t.i. protialkoholnem gibanju. Šolski upravitelj je 29. maja predaval vsej šolski mladini »Boj proti največjemu sovražniku človeka«. Za Jugoslovansko matico se je leta 1925 nabralo 16 din. Od Društva za zaščito dece »je ena izmed viničarskih družin dobila 15 din pomoči, da so otrokom nakupili obleke. Krajevni šolski svet pa je za ubožane šolarje kupil 10 knjig.«*¹³

Nekaj časa se v šolski kroniki ne pojavi noben zapis o dobrodelnosti na šoli ali socialnem stanju ljudi. Sledi pa leto **1931/1932**, ki je opisano v znamenju gospodarske krize. Pouk se je še vedno izvajal po predpisih, vendar pa ženska ročna dela v prvem razredu niso bila izvajana, saj krajevni šolski odbor ni mogel kupiti materiala. *»V kolikor se je dalo, so si deklice peskrbele material – pozna pa se tudi v tem oziru težka gospodarska kriza. Moška ročna dela so se tudi izvajala, vendar v manjšem obsegu. Zdravstvena slika otrok je bila še precej zadovoljiva. Nekateri otroci pa boleajo na želodčnem katarju, kar je v veliki meri vzrok nezadostna hrana in slabe higienske razmere ponekod. Tudi glavobol se rad pojavlja pri šol. deci«.*¹⁴

Med najrevnejše se je razdelila pomoč, pridobljena s strani odbora za prehrano pri Ptujskem srezu, pa tudi učitelji so sprožili akcijo, s katero so zbrali denar, *»za katerega se je nabavilo nujno potrebno blago po izredno solidni ceni«*,¹⁵ tako se je v obleki in obutvi obdarovalo 98 otrok.

V času med letoma 1932 in 1933 se tudi obeležijo t.i. dobrodelna dejanja. Najrevnejšim otrokom so kupili in med njih razdelili obleko in obutev. Teh otrok je bilo kar 56. Upravitelj Erženjak je pri razdelitvi *»... predočil šol.*

---

¹² Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1923/1924.

¹³ Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1924/1925.

¹⁴ Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1931/1932.

¹⁵ Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1931/1932.

mladini in navzočim, kako skrbita oblast in vlada za revno prebivalstvo zlasti v pasivnih krajih. Nadalje jih je opozoril, da vlada in oblast v prejšnjih časih ni nikoli s tako vnemo skrbela za dobrobit siromašnega prebivalstva, kakor baš sedanja jugoslovanska vlada ...«. ¹⁶

Šolsko leto **1934/1935**. V tem letu veleposestnik Ulm daruje šoli kos zemljišča v njeni neposredni bližini. Otroci so tam 1. decembra posadili lipo v spomin na kralja. Drevo je bilo posajeno po eni izmed šolskih proslav. Na šoli pa je deloval Pomladek Jadranske straže. Imel je 142 rednih članov. *»Vse delo podmladka je v vzgojno – propagandnem pravcu.*«¹⁷

Podmladek Rdečega križa je štel 141 članov. *»Žal, da se mora vse delo tega pomladka omejevati zopet le na vzgojno smer, ker radi velike pauperizacije tuk. prebivalstva, ki je samo potrebno podpore, ni mogoče izvesti niti ene podporne akcije. /.../ Najrevnejši otroci so bili tudi tokrat obdarovani. Dobili so nekaj oblek in obutve, ki jih je nabavilo upraviteljstvo šole iz donatorskih sredstev Moške podružnice CMD (Ciril Metodova družba) iz Ptuja, Kraljevske banske uprave, Posojilnice v Ptuju.* ¹⁸

V šolskem letu **1935/1936** sta na šoli delovali naslednji društvi: *»Pomladek Rdečega križa*«, ki je štel 65 otrok in *»Pomladek Jadranske straže*«, ki je štel 111 otrok. Avtor pojasni tudi, da društvi nista zaživelj saj *»Napredek obeh društev ovira siromaštvo...*«¹⁹ Za revne otroke je krajevni šolski odbor in učiteljstvo organiziralo za "božičnico" nabiralno akcijo. *»Največ so darovali g. M. Ulm. Din 100, g. F. Šoštarič je daroval kompletno vrhnjo in spodnjo obleko ter obuvalo za revnega marljivejšega dečka, njegova soproga ga. M. Šoštarič isto za deklico, g. F. Mihelič 20 komadov oblek in perila za deklice, g. H. Wibmer Din 40, k temu je dodati še Din 150, katero je darovala*

---

¹⁶ Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1932/1933.

¹⁷ Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1934/1935.

¹⁸ Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1933/1934.

¹⁹ Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1935/1936.

“Posojilnica v Ptuj” in 22 m blaga, ki ga je v ta namen darovala Kr. banska uprava.»²⁰

Leta **1936/1937** je razviden padec števila članov Pomladka Rdečega križa (48 otrok) in Pomladka Jadranske straže (42 otrok). Tudi to šolsko leto so se učitelji potrudili za otroke: *»Na dan 19.III.1937 je učiteljstvo /.../ predvajalo Finžgarjevo dramo Razvalina življenja, ki je zelo uspešno izpadla. Ker bi morali od tega plačati finančni upravi v Ptuj potrebne takse, je učiteljstvo predvajalo igro v okviru R.K. da ostane čim več za blagajno revnim šolarjem za nakup potrebnih zvezkov, svinčnikov itd.»²¹*

Šolsko leto **1937/1938**. Učenci so poleg običajnih proslav pripravili mladinsko igro Kralj Matjaž; očitno se je *»šolski oder«* dobro prijel. Organizirani so bil tudi Izeljeniški teden, Materinski in Dečji dan, Protituberkolozni teden, Protialkoholni teden, Teden Rdečega križa, kjer so *»utrjevali učenci ljubezen do domovine, bližnjega...«*. To šolsko leto je Pomladek Rdečega križa in Pomladek Jadranske straže, s svojim delom nadaljeval, vendar bolj v vzgojno propagandnem smislu. Krajane je leta 1937 prizadela tudi vremenska katastrofa. *»Radi izredne vremenske katastrofe v juliju 1937 si je učiteljstvo pod vodstvom svojega šol. upravitelja takoj na začetku šol. leta nadelo nalogo, izvesti obširno pomožno akcijo.»²²* Za omenjeno pomoč so se uporabili dohodki iz šolskih predstav, z *»nabiralno polo«* je učiteljstvo nabralo *»čedno vsoto«* pri takratnih domačih veleposestnikih, pomagala je “Krajinska banska uprava”, Ciril-Methodova družba. *»Da bi učenci in z njimi starši videli to pozornost, ki jo je v tem oziru posvetilo učiteljstvo so bili povabljeni dne 22.XII. popoldan v šolo ...«*, kjer je bil kulturni program z nagovori pristojnih in nato obdaritev. *»Omeniti je treba, da so bili božičnice deležni vsi učenci«*. Revnejši, *»... teh je bilo na naši šoli vedno veliko število ...«*, pa so bili še dodatno obdarjeni. *»Uspeh te*

---

²⁰ Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1935/1936.

²¹ Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1936/1937.

²² Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1937/1938.

božičnice ni izostal. Letina za 1937 je zelo dobro kazala in ljudje so upali, da si bodo opomogli od prejšnjih slabih letin. Obetali so si dobrega pridelka in zaslužka. /.../ Toda dne 14. julija 1937 je proti večeri pridirjala močna nevihta s silnim viharjem in točo. Kar ni razbila toča, je oklestil vihar /.../ Severna polovica naše občine je bila v dobri uri skoro uničena. /.../« Kronist doda še eno zanimivo misel »Kljub silni revščini, ki je zavladata v fari se je čuditi, da niso ljudje odšli spomladi kot sezonski delavci v tujino.«²³

V šolskem letu **1938/1939** sta na šoli delovala odbora PRK in PJS, članarin niso pobirali. Učitelji so organizirali akcijo zbiranja sredstev za pomoč revnim otrokom. V počitniškem mesecu »mesecu juliju 1939 je živina g. Ulma, graščaka v Zavrču, strla in pohodila v svoji objestnosti spominsko lipo na Ulmovem posestvu tik šole«.²⁴

V šolskem letu **1939/1940** so obeležili pomanjkanje goriva. V učilnicah je bilo od 5 do 10 stopinj. Zaradi tega so tudi začasno ukinili pouk (od 9. do 18. marca 1940). Kljub vsemu pa so izpeljali vse proslave in dejavnosti kot prejšnja leta. Ravno tako kot prejšnja leta so tudi to leto učitelji pridobili nekaj sredstev za najrevnejše otroke in jih razdelili mednje. »Učiteljstvo je sodelovalo izven šole na pedagoškem, gospodarskem in kulturnem polju v raznih društvih. Učiteljstvo je organiziralo tudi božičnico, na kateri so bili obdarovani najrevnejši otroci z obleko in čevlji.«²⁵ Slabo socialno stanje otrok se navkljub vsemu še vedno nadaljuje. Pojavljalo se je tudi slabo zdravstveno stanje in to predvsem zaradi slabe prehrane. Mezde, ki so jih dobili starši otrok niso zadostovale za prehrano družin, »... vendar se vsled omejenih sredstev (din 400) ni moglo temu odpomoči. Le najrevnejši so dobivali vsak dan v mesecu januarju in februarju mali košček kruha. Mnogo

---

²³ Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1937/1938.

²⁴ Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1938/1939.

²⁵ Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1939/1940.

je bilo namreč primerov, da so prihajali učenci predpoldanskih oddelkov tešči v šolo in jim je bil morda ta grizljaj kruha do večerje edina hrana.»²⁶

Zanimiva so dejstva o delovanju šolskih društev. »Na papirju sta obstajali Pomladek Jadranske straže in Pomladek Rdečega križa iz razloga, ker učenci ne zmorejo niti najmanjše članarine.«²⁷

Pogled v šolsko kroniko za obdobje, v katerem obiskujem šolo sama

Seveda bi ustvarila napačen vtis in kot mlada raziskovalka bi bila - milo rečeno - krivična in popolnoma nekorektna, če ne bi prikazala zapisov v šolski kroniki o humanitarnih akcijah v OŠ Cirkulane-Zavrč, katero obiskujem, v poznejšem in sodobnem času. Žal nekaj knjig šolske kronike manjka, saj so se ob poružitvi šolske zgradbe leta 1996 izgubile. Zatorej sem pogledala obdobje zadnjih devetih let, torej čas, ko to šolo obiskujem sama. Tako izvem nekaj zanimivih podatkov, ki jih povzemam v nadaljevanju.

V šolskem letu 2004/2005 sta na OŠ Cirkulane-Zavrč bili organizirani dve dobrodelni akciji. In sicer: za potresna območja v Aziji so učitelji in učenci zbrali 235.000 SIT. Za to dejanje so prejeli zahvalo slovenskega odbora UNICEF. Denarno pomoč pa smo nudili tudi za huje bolnega učenca. V tej zbiralni akciji smo zbrali 527.940 SIT.²⁸

V šolskem letu 2005/2006 smo na prošnjo dr. Janeza Drnovška zbrali sredstva za revne v Darfurju. Za Darfur smo na OŠ Cirkulane-Zavrč, lokacija Zavrč, zbrali 11.840 SIT.²⁹

V avgustu 2006 je eni izmed družin, katere otroci obiskujejo našo šolo, zgorela hiša. Tudi njim smo priskočili na pomoč. Učitelji in učenci so zbirali

---

²⁶ Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1939/1940.

²⁷ Šolska kronika šole Zavrč za šolsko leto 1939/1940.

²⁸ Šolska kronika, OŠ Cirkulane-Zavrč, šolsko leto 2004/2005.

²⁹ Šolska kronika, OŠ Cirkulane-Zavrč, šolsko leto 2005/2006.

denar, šola pa je družini zagotovila brezplačno prehrano, šolske potrebščine, učbenike ter zvezke.³⁰

Novinarka Mojca Zemljarič je v Štajerskem tedniku o tem zapisala: *»Na občini Zavrč se z Rdečim križem že dogovarjajo za pomoč družini /.../, ki jim je ogenj minulo soboto uničil stanovanjsko poslopje.«* V nadaljevanju članka izvem, *»... da so se na šoli odločili, da bodo za pet šoloobveznih otrok priskrbeli šolske potrebščine in brezplačno šolsko prehrano. Ob začetku novega šolskega leta bodo na šoli pričeli z zbiranjem denarne pomoči in oblačil.«*³¹

DOBRODELNE ORGANIZACIJE IN DRUŠTVA

V tem delu svoje naloge bom na kratko predstavila dobrodelne organizacije, društva, ki so nekoč ali pa še danes delujejo na završkem območju. Najprej predstavljam organizaciji, za kateri sem izvedela pri prebiranju šolske kronike.

Jadranska straža in Ciril-Methodova družba

Iz šolske kronike za obdobje med obema vojnama sem izvedela za v šoli takrat delujoče organizacije. Pritegnile so mojo pozornost. Posebni neznanki sta mi bili Jadranska straža in Družba Sv. Cirila in Metoda. Odločila sem se poizvedeti o njima. Podatke sem našla v Enciklopediji Slovenije.

Jadranska straža je bila organizacija, ki si je v Kraljevini Jugoslaviji prizadevala za boljše poznavanje jadranske obale, za razvoj te in tudi pomorsko obrambo. Ustanovljena je bila 1922 v Splitu, kjer je imela tudi sedež.

---

³⁰ Šolska kronika, OŠ Cirkulane-Zavrč, šolsko leto 2006/2007.

³¹ Zemljarič, Mojca, Družini Škrinjar že priskočili na pomoč, Štajerski tednik, 29.8.2006.

Pod nadzorom prosvetne oblasti – danes bi temu rekli šolska oblast, pa se je po šolah razširil Pomladek Jadranske straže, ki naj bi »*mladino domoljubno in narodnoobrambno vzgajal ter krepil ljubezen do morja in narave.*«³²

Slika 5: Primer priložnostnih znamk »ZA JADRANSKU STRAŽU«.

Nekako do srede tridesetih let je Pomladek Jadranske straže bil že prisoten na večini šol v Sloveniji.³³

Ciril-Methodova družba je bila »*zasebna, narodnoobrambna, šolska*«³⁴ nadstrankarska organizacija, ustanovljena v Ljubljani 1885. Podprla naj bi večje upoštevanje slovenščine kot učnega jezika in se zoperstavila raznarodovalnemu vplivu zlasti nemških in italijanskih šolskih društev. Namen je bil ustanavljati osnovne šole in vrtce v tistih predelih Slovenije, kjer kljub zadostnem številu slovenskih učencev, avstrijske šolske oblasti ustanovitve javne šole niso dovolile.

»*CMD pa ni delovala narodnoobrambno samo z ustanavljanjem šol, temveč tudi z denarnimi podporami javnim slovenskim šolam, učiteljem, dijakom in študentom ter s podarjanjem učnih knjig in učil.*«³⁵ Iz prispevka izvem tudi na kakšen način se je organizacija financirala. »*Finančna sredstva je družba*

³² Stele, J., Jadranska straža, Enciklopedija Slovenije, MK, Ljubljana 1988, str. 242.

³³ Stele, J., Jadranska straža, Enciklopedija Slovenije, MK, Ljubljana 1988, str. 242.

³⁴ Vovko, A., Družba Sv. Cirila in Metoda, Enciklopedija Slovenije, MK, Ljubljana 1988, str. 363-364.

³⁵ Vovko, A., Družba Sv. Cirila in Metoda, Enciklopedija Slovenije, MK, Ljubljana 1988, str. 363-364.

zbirala s prostovoljnimi prispevki, predvsem s članarinami, z izkupički vesellic, darili in volili, nabirkami v hranilnike, zalaganjem blaga v korist CMD (vžigalice, milo, platno, kava, čaj), s prodajanjem razglednic in voščilnic, z narodnim kolkom.»³⁶

Rdeči križ, Karitas in Unicef

Rdeči križ (RK) je mednarodna organizacija, ustanovljena 23. oktobra 1863 v Ženevi. Organizacija je zaživela komaj leto dni kasneje. Eden izmed takratnih primarnih ciljev je bil pomoč vsem udeležencem vojne.

Trenutno organizacija deluje v 160 državah.

V Sloveniji je bil Rdeči križ ustanovljen leta 1944. Rdeči križ Slovenije (RKS) ima sedež v Ljubljani, območna združenja RKS pa imajo sedeže razdeljene po posameznih večjih občinah.

Rdeči križ ima v lasti tudi Mladinsko zdravilišče in letovišče Debeli Rtič, kamor vsako leto odpeljejo na letovanje veliko otrok in starejših iz socialno šibkih okolij.

Rdeči križ Slovenije vsako leto organizira tudi krvodajalsko akcijo. Te potekajo že od leta 1953. Ljudi pa tudi spodbujajo k zdravemu načinu življenja, saj le "varna" kri zares rešuje življenja.

Svetovno združenje RK pomaga ob naravnih katastrofah tako doma kot tudi v tujini. Pri svojem delu pa se držijo osnovnega načela: pomagajmo vsem, ne glede na raso, nacionalnost ali versko pripadnost.³⁷

Karitas je mednarodna organizacija za humanitarno pomoč Rimskokatoliške cerkve. Prva Karitas organizacija je bila ustanovljena v Freiburgu v Nemčiji leta 1897. Sledile so Karitas v Švici, ustanovljena leta 1901, v ZDA, ustanovljena leta 1910, sledile so ustanovitve Karitas organizacij povsod, kjer

---

³⁶ Vovko, A., Družba Sv. Cirila in Metoda, Enciklopedija Slovenije, MK, Ljubljana 1988, str. 363-364.

³⁷ Spletna stran Rdečega križa Slovenije, <http://www.rks.si/> (26. oktober 2009).

je lahko delovala rimskokatoliška cerkev. Danes je teh držav že preko 200, vključno s Slovenijo. Karitas deluje danes na mnogih področjih pomoči prebivalstvu ob naravnih katastrofah, ob epidemijah raznih bolezni, pomoči ostarelim, pomoči otrokom, pomoči šolam, pomoči ob razvojnih težavah prebivalstvu v raznih državah po svetu.³⁸

Sklad Združenih narodov za otroke (angleško *United Nations Children's Fund*,) je pod imenom »United Nations International Children's Emergency Fund«, kratica **UNICEF**, ustanovila generalna skupščina OZN 11. decembra 1946 kot sklad za pomoč otrokom povojne Evrope. Leta 1953 so ime skrajšali v današnjo obliko, obdržali pa so priljubljeno kratico UNICEF. Sklad ima sedež v New Yorku in nudi dolgoročno humanitarno in razvojno pomoč otrokom in materam v državah v razvoju. Kot prostovoljno financirana fundacija se UNICEF opira na prispevke vlad in zasebnih donatorjev. Njegov program poudarja razvijanje storitev skupnosti za promocijo zdravja in blagostanja otrok. Leta 1965 je UNICEF za svoje delo prejel Nobelovo nagrado za mir.³⁹

---

³⁸ Spletna stran Wikipedija, <http://sl.wikipedia.org/wiki/Karitas> (26. februar 2010).

³⁹ Spletna stran Wikipedija, <http://sl.wikipedia.org/wiki/Unicef> (26. februar 2010).

CILJI NALOGE

S svojo raziskovalno nalogo sem poskušala ugotoviti stopnjo poznavanja zadovoljstva občanov s humanitarnimi organizacijami v našem kraju. V sodobnem času se mi zdi, da je vse več ljudi potisnjeno na družbeni rob in so zanje humanitarne organizacije ponujena roka in možnost za omilitev stiske. Upam, da bom v raziskovalnem delu naloge uspela potrditi hipoteze in s tem izrazila svoje spoštovanje ljudem, ki se na tem področju trudijo.

Nenazadnje pa je bil moj cilj tudi naučiti se, kako raziskovati.

HIPOTEZE

Menim, da v času mojega raziskovanja krajani:

- poznajo humanitarne organizacije v kraju,
- odobravajo humanitarno delo,
- menijo, da so humanitarne organizacije potrebne,
- cenijo in spoštujejo ljudi, ki delujejo na humanitarnem področju.

METODA DELA

Pri delu sem uporabila deskriptivno metodo (metodo opisovanja dejstev, odnosov, procesov brez vzročnega pojasnjevanja) in komparativno metodo (metodo primerjanja dejstev, odnosov, procesov, z namenom odkrivanja podobnosti in razlik). To metodo dela sem uporabila pri opisnem delu naloge.

Pripravila sem anketni vprašalnik, s katerim sem skrbno zajela vzorec, ki sem ga predhodno pripravila. Pri tem sem upoštevala starostno strukturo, izobrazbeno strukturo in spol anketiranih. Metodo anketiranja sem uporabila za preverjanje hipotez.

Metodo vodenih intervjujev sem uporabila v raziskovalnem delu za preverjanje hipotez.

Merski pripomočki

Pri raziskavi nisem uporabljala posebnih merskih pripomočkov. Postavila sem hipoteze in jih nato z vodenimi intervjuji in anketo preverjala. Anketa je bila anonimna. Anketo sem pustila pri anketirancu. Anketirani so mi jo vrnil, zatem ko so jo izpolnili.

Statistična obdelava podatkov

Razdelila sem 50 vprašalnikov. Po dogovoru z anketiranim sem vprašalnik prišla iskat. Tako sem uspela dobiti nazaj vse anketne vprašalnike. Dobljene podatke iz ankete sem najprej razdelila po vprašanjih. Sledilo je grupiranje in združevanje enakih in podobnih odgovorov v razrede. Razvrščanje podatkov je bilo izvedeno s pomočjo šifriranja. Vsak enak ali podoben odgovor je bil označen s črtico. Sledilo je seštevanje črtic. Tedaj je bilo mogoče ugotoviti, koliko posameznih enot spada v isto skupino. Skupine prikazujem v tej raziskovalni nalogi s tabelami.

RAZISKOVALNI DEL

REZULTATI ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

Spol:		
M	18	36 %
Ž	32	64 %

Starost:		
a) do 20 let	13	26 %
b) 21 do 40 let	12	24 %
c) 41 do 60 let	13	26 %
d) nad 60 let	12	24 %

V občini Zavrč:		
a) živim	44	88 %
b) sem zaposlen	2	4 %
c) so moje korenine, živim drugje	3	6 %
d) živim občasno oz. imam posest	1	2 %

1. Ali poznate dobrodelne organizacije, ki delujejo v završkem okolju?		
a) Da	43	86 %
b) Ne	4	8 %
c) Ne vem	3	6 %

2. Katere dobrodelne organizacije delujejo v občini Zavrč danes?		
a) Rdeči križ	47	94 %
b) Unicef	0	
c) Karitas	37	74 %
d) Pomladek Jadranske straže	0	
e) Prostovoljno gasilsko društvo	45	90 %
f) Ciril-Methodova družba	1	2 %
g) Katoliški skavti	0	
h) Drugo:	0	
i) Nobena od naštetih	0	

3. V kateri od naštetih dobrodelnih organizacijah, ki delujejo v završkem okolju aktivno sodelujete?		
a) Rdeči križ	10	20 %
b) Unicef	0	
c) Karitas	4	8 %
d) Pomladek jadranske straže	0	
e) Prostovoljno gasilsko društvo	2	4 %
f) Ciril-Methodova družba	0	
g) Katoliški skavti	0	
h) Drugo:	0	
i) V nobeni	37	47 %

4. Kako izkazujejo svojo aktivnost v humanitarni organizaciji? (Možnih je več odgovorov!)		
a) Plačujem članarino.	16	100 %

b) Sodelujem pri aktivnostih / akcijah organizacije.	10	63 %
c) Sodelujem v delovnih telesih društva oz. organizacije.	2	12 %

5. Ali menite, da so dobrodelne aktivnosti v završkem okolju potrebne?

a) Da	44	88 %
b) Ne	3	6 %
c) Ne vem	3	6 %

6. Obkrožite tisto trditev, ki se vam zdi najbolj točna!

a) Humanitarne organizacije so v današnjem času nuja, da omilijo stisko pomoči potrebnim.	46	92 %
b) Humanitarne organizacije so zgolj potuha za nedelo in ohranjanje slabega socialnega stanja.	3	6 %
c) Humanitarne organizacije so same sebi namen, stiske pomoči potrebnim pa ne rešujejo.	1	2 %
d) Humanitarne organizacije so nepotrebne, ker živimo v času blagostanja.	0	

7. Letos sem za dobrodelne namene dal/ -a:

a) Nič	7	14 %
b) 1 € - 10 €	16	32 %
c) 10 € - 50 €	16	32 %
d) 50 € - 100 €	1	2 %
e) več kot 100 €	1	2 %
f) Denarja ne, pač pa materialne dobrine in neposredno pomoč.	9	18 %

8. Menite, da so završke humanitarne organizacije dovolj predstavljene v lokalnih in javnih medijih?

a) Da, velikokrat so predstavljene.	20	40 %
b) Ne, premalo se ve o njihovem delu.	19	38 %
c) Ne vem.	11	22 %

9. Na kakšen način so dobrodelne organizacije aktivne v našem kraju?

(Možnih je več odgovorov!)

a) Zbiranje oblačil.	19	38 %
b) Zbiranje hrane.	20	40 %
c) Zbiranje denarja.	35	70 %
d) Opravljanje fizičnega dela pomoči potrebnim.	8	16 %
e) Organiziranje dobredelnih prireditev.	5	10 %
f) Nega stanovanjskih prostorov.	4	8 %

10. Ali zaupate, da zbrano skozi humanitarne akcije pride do pomoči potrebnih?

a) Da, popolnoma zaupam.	11	22 %
b) Včasih sem v dvomih, načeloma zaupam.	31	62 %
c) Ne sodelujem v takšnih akcijah, ker ne zaupam.	2	4 %
d) Nimam mnenja.	6	12 %

11. Ali prijateljujete oz. se družite z osebami, ki delujejo v humanitarnih organizacijah?

a) Da	36	72 %
b) Ne	7	14 %
c) Mogoče, pa ne vem za to njihovo aktivnost.	7	14 %

12. Ali učenci na naši šoli sodelujejo v humanitarnih akcijah?

a) Da, vem da sodelujejo.	33	66 %
---------------------------	----	------

b) O tem nisem seznanjen.	15	30 %
c) Učenci v humanitarnih akcijah ne sodelujejo.	2	4 %

13. Obkrožite tisto trditev, s katero se najbolj strinjate!

a) Aktivnim članom humanitarnih organizacij gre zgolj za lastno promocijo in vpliv.	6	12 %
b) Aktivni člani humanitarnih organizacij naj rajši več storijo za izboljšanje razmer, ki povzročajo stisko.	6	12 %
c) Aktivni člani humanitarnih organizacij so vsega spoštovanja vredni ljudje, škoda, da jih ni več.	38	76 %

ZAPIS VODENIH INTERVJUJEV

Opravila sem pogovore z nekaterimi osebami, za katere vem, da sodelujejo v humanitarnih organizacijah ali z njimi sodelujejo.

Pogovor s Terezijo Zebec

Terezija Zebec je upokojena, rojena leta 1951, stanujoča v Hrastovcu, hišna številka 26 a.

"Kako deluje Rdeči križ v Zavrču?"

V Rdečem križu 2-krat do 3-krat letno pomagamo ubogim s paketi hrane. Za tiste najrevnejše zbiramo denar in kupimo materialne dobrine, ki jih resnično potrebujejo. Vsako leto imamo tudi srečanje ostarelih, 3-krat letno krvodajalstvo, vsako leto poberemo letno članarino ter prodajamo koledarje, ob božičnih praznikih pa obdarujemo ostarele.

Kako pa potekajo vaša srečanja z ostarelimi?"

Najprej imamo kratek kulturni program, nato sledi pogostitev in druženje. V kulturnem programu velikokrat sodelujeva jaz in Sanela Ožinger, ki je trenutno najmlajša članica Rdečega križa v Zavrču. Jaz igram na orglice, ona pa poje.

Koliko paketov letno približno razdelite?"

Okoli 160 paketov.

In kako se odločite, kdo bo dobil te pakete? Ali ljudje sami zaprosijo za pomoč?"

V odboru se skupaj z občino odločimo, kdo dobi paket. Ljudje pa načeloma ne zaprosijo pomoč.

Ali zbirate tudi oblačila?"

Ne, zato, ker organizacija nima svojih prostorov, kjer bi lahko oblačila zbirali in jih delili. Tako tudi, ko delimo pakete s hrano nam svoje prostore posodi Društvo upokojencev.

Torej si ljudje sami pridejo iskat pakete?"

Pakete si sami pridejo iskat tisti, s katerimi lahko stopimo v kontakt in jih obvestimo. Ostalim pa peljemo na dom. Z nekaterimi stopimo v kontakt, pa ne morejo priti po paket in tudi takšnim peljemo na dom.

Koliko pa je približno tistih ljudi, ki so resnično potrebni pomoči in jim nudite materialno pomoč?

Ne veliko. Približno 3-4.

Ali organizacija Rdečega križa v Zavrču denarno ali materialno pomaga tudi ob hudih potresih npr. na Haitiju?

Ne, na žalost ne sodelujemo pri takšnih dobrodelnih akcijah, saj imamo že v Zavrču kar veliko dela in "stroškov".

Ste tudi krvodajalka?

Ja, sem. Lani sem pa prejela nagrado za 40-krat darovano kri. Letos pa sem kri darovala že 2-krat.

Kaj Vas je pa navdušilo za krvodajalstvo?

Bila sem bolj revna, a vseeno sem želela nekaj darovati. Predvsem pa je čudovit občutek, da s tem lahko komu rešim tudi življenje. Zelo sem vesela, da sem tudi izredno zdrava, saj samo zdrav človek lahko daruje kri.

Koliko članov pa ima Rdeči križ v Zavrču?

Približno 345.

Pa so vsi aktivni ali nekateri plačujejo samo članarino?

Nekateri plačujejo samo članarino in pa seveda kupijo koledar.

Koliko pa je krvodajalcev, ki so člani Rdečega križa?

Rednih krvodajalcev nas je približno 45. Nekateri smo tudi darovalci organov."

Pogovor z Marjetko Skočir

Marjetka Skočir je učiteljica razrednega pouka na naši šoli in z organizacijo Rdečega križa sodeluje preko šole. Rojena je leta 1961, stanuje v Rabelčji vasi na Ptujju, hišna številka 34 b.

"Ali poznate dobrodelne organizacije, ki delujejo v našem okolju?

Da. To je Rdeči križ.

Ste tudi članica Rdečega križa?

Sem, vendar sem aktivna predvsem preko šole. Ne sodelujem pa v akcijah, ki jih organizira ta dobrodelna organizacija.

Ste včlanjeni še v kakšno drugo dobrodelno organizacijo?

Ne. Vseeno pa velikokrat darujem denar pomoči potrebnim in velikokrat tudi Unicefu.

Ste tudi krvodajalka?

Nekajkrat sem darovala kri, vendar ne velikokrat.

Mi lahko opišete Vaše delo na šoli v okviru Rdečega križa?

Ko je potrebno, učencem pomagam glede materialnih dobrin (zvezki, delovni zvezki, ostale šolske potrebščine, oblačila ...) Skupaj z otroki obiskujemo tudi domove upokoencev. To šolsko leto smo obiskali dom upokoencev na Ptuj in v Muretincih. Ob različnih praznikih pa organiziramo prireditve, kjer podarjamo majhne pozornosti, ki jih naši učenci sami izdelajo (voščilnice, rožice iz papirja, obeski iz Dass mase ...). Naša šola je na področju dobrodelnosti skromna, vendar pa mislim, da ljudi vseeno razveseljujemo s temi majhnimi pozornostmi.

Ko pa potekajo vaši obiski domov za ostarele?

Skupaj z nekaj učenci pripravimo kratek program, ki ga potem predstavimo prebivalcem doma. Letos so se nam pridružili tudi člani Rdečega križa, ki so obdarili bivše občane občine Zavrč, ki so sedaj v domu za ostarele."

Pogovor z Milanom Fostnaričem

Milan Fostnarič je samostojni podjetnik, soboslikar, stanuje v Hrastovcu 26 d. "Ali poznate dobrodelne organizacije v občini Zavrč?

Da, poznam jih. To so Rdeči križ in prostovoljno gasilsko društvo.

Sodelujete v kateri od njih?

Sodelujem v prostovoljnem gasilskem društvu.

Kako pa izkazujete svojo aktivnost v PGD?

Če mi le služba dopušča, se odzovem klicu na pomoč, ki ga prejmem preko pozivnika in se odpravim na teren. Sodelujem pa tudi v akcijah o preprečevanju požara.

Pride v naši občini pogosto do požarov?

Letno prejmemo 3-4 prijave o nastanku požara. To so večinoma zunanji požari (travniki gozdovi). Nekajkrat se nam je celo zgodilo, da smo morali gasiti avtomobil. Lansko leto pa je na žalost pogorela hiša.

Ali gasilci v občini Zavrč nudite pomoč tudi pri naravnih katastrofah?

V naši občini ne pride velikokrat do naravnih katastrof, se pa zato velikokrat odzovemo in gremo pomagat drugim občinam.

Katere so te naravne katastrofe, s katerimi se največkrat srečujete?

Srečujemo se s poplavami, potresi, plazovi in točo. Vendar pa vseeno največkrat s poplavami. V takšnih primerih večinoma pomagamo s tem, da črpamo vodo.

Kako pa potekajo akcije, kjer delate na tem, da preprečujete požar ?

Vsako leto pridemo na osnovno šolo in tam pokažemo, kako se uporabi gasilni aparat. Učencem razložimo tudi, kako naj zapustijo stavbo v primeru požara. Mednje razdelimo tudi letake in jim povemo, kaj vse lahko zaneti požar in kako lahko tudi sami ukrepajo, da ogenj pogasijo, če ta seveda ni premočan. Vsako leto pa učence spodbujamo, naj se pridružijo naši pionirski skupini gasilcev.

Kako pa poteka delo v pionirski skupini gasilcev?

Na vajah se otroci stari od 8 do 14 let učijo osnovnih povelij. Naučijo pa se tudi gašenja z brentačo.

Koliko otrok pa je v pionirski skupini?

V pionirski skupini je vsako leto približno od 8 do 10 otrok. To so največkrat otroci, katerih družinski člani so že v gasilskem društvu. Vsako leto se nam pridružijo približno 2 ali 3 učenci iz osnovne šole. Žal pa nam nobeno leto ne uspe organizirati mladinske skupine, saj otroci po končani osnovni šoli težko najdejo kaj časa.

Koliko članov pa šteje gasilsko društvo in koliko se jih dejansko odzove na pomoč?

V društvu nas je vseh skupaj 42. Povprečno se jih odzove 10-15. Težko je, saj je to prostovoljno društvo in vsi imamo službe, ki nam včasih ne dopuščajo, da se udeležimo reševalne akcije."

Pogovor s Stanislavom Ivančičem

Stanislav Ivančič, rojen leta 1950, stanujoč v Hrastovcu 73 a.

"Ali poznate dobrodelne organizacije, ki delujejo v našem kraju?"

Da. To sta Karitas in Rdeči križ.

Na kak način pa preko organizacije izkazuje humanitarnost?

Vsako leto razdelimo pakete, obiščemo starejše na domu in v domu za ostarele ter prirejamo druženja za starejše občane.

Pa mislite, da so dobrodelne organizacije potrebne v naši občini?

Da. Mislim, da bodo vedno bolj potrebne.

Pa so člani humanitarnih organizacij, po vašem mnenju, dovolj aktivni?

V Rdečem križu nas je zmeraj aktivnih približno 70. Glede na sredstva, s katerimi razpolagamo, mislim, da smo še kolikor toliko aktivni.

Sodelujete tudi z našo osnovno šolo?

Da. Lani smo prvič povabili učence 2. razreda v skupnost Pomladka rdečega križa.

Na kak način pa pridobivate sredstva?

S članarino in koledarji, nekaj nam da tudi občina in tudi župan sam. Imamo pa tudi nekaj donatorjev."

Pogovor s Srečkom Kotolenkom

Srečko Kotolenko, rojen leta 1968, ukvarja se z vinogradništvom, stanuje v Goričaku 34.

"Ste član prostovoljnega gasilskega društva Zavrč. Kako poteka vaše delo v primeru nesreče ali naravne katastrofe?"

Ko nekdo pokliče v štab civilne zaščite na št. 112, dobimo gasilci na odzivnik sporočilo oz. poziv na pomoč. Akcije vedno vodi poveljnik, če poveljnika ni, jo vodi podpoveljnik ali pa namestnik. Največkrat pomagamo v primeru poplav, kjer črpamo vodo. Udeležujemo se tudi akcij, kjer škodo naredijo naravne katastrofe, kot so plazovi, potresi in toča. Lansko leto smo se odzvali klicu na pomoč tudi na Ptuj, ko je udarila huda toča. Gasilci smo vedno v prijateljskih odnosih, še posebej takrat, ko gre zares. Takrat, ko je potrebno

pomagati, nikoli ne gledamo na to, kdo se je komu zameril ali ne. Tesno sodelujemo tudi z drugimi občinami in Rdečim križem.

Se dandanes še zgodi, da nima kdo vodovodne napeljave in mu vodo pripeljete na dom?

Danes ne več toliko kot včasih, vendar so še zmeraj nekateri redki brez vodovodne napeljave in jim moramo dostaviti vodo. To so večinoma ljudje, ki živijo na hribih ob hrvaški meji. Ampak danes dovažanje vode ni več tako "aktualno" kot pred približno 20 leti.

Mi lahko poveste kaj o začetkih gasilskega društva v Zavrču?

Leta 1931 so se zbrali 4 možakarji, ki so se odločili, da ustanovijo gasilsko društvo. Eden izmed njih je bil gospod Mihaelič, ki si je finančno lahko privoščil podpirati gasilsko društvo. To je bil čas Jugoslavije, ko med Slovenijo ter Hrvaško ni bilo meje, zato sta Dubrava Križovljanska in Zavrč tesno sodelovala v gasilskem društvu. Mihaelič je gasilskemu društvu kupil vso potrebno opremo. Imeli so tudi voz, s katerim so prevažali vodo, vendar pa se je v vojni (leta 1939), ko je vladala velika zmeda, izgubil. Govorice pravijo, da naj bi končal nekje na gasilskem društvu v občini Cestici. Leta 1975 je gasilsko društvo skoraj razpadlo in gasilsko društvo Markovci je želelo, da bi naše gasilsko društvo bila njihova podružnica. Krajanje so se močno uprli in s skupnimi močmi smo naše gasilsko društvo spet postavili na noge. Blagajno gasilskega društva je polnil predvsem dovoz vode. Ko še ni bilo vodovodnih napeljav, smo vodo dovažali na dom. Veliko vode smo prevozili na domove. Vodo nismo vozili samo enkrat na teden. Tudi po večkrat na dan smo razvažali vodo, še posebej v časih suše. Vodo smo najprej "jemali" pri Vrskumu, ko pa je Slovenija postala samostojna država, pa smo po vodo hodili na Ptuj. Denar, ki smo ga s tem pridobili, smo vlagali v razvoj in moram reči, da smo še danes zelo dobro opremljeno gasilsko društvo.

Mi lahko poveste kaj o Vaših začetkih gasilstva?

Najprej sem začel z gasilstvom kot pionir in nadaljeval kot mladinec. Potem sem se pridružil odrasli skupini gasilcev. Seveda sem tudi veliko vlagal v svoje izobraževanje. V Ljubljani na Igu sem se izobrazil do stopnje gasilskega

častnika prve stopnje. 15 let sem pa tudi bil poveljnik civilne zaščite. Žal mi služba ter drugi dejavniki tega več niso dovolili opravljati in sem se od civilne zaščite poslovil.

In kakšni so Vaši občutki, ko opravljate to delo?

Kot gasilec moraš biti zelo aktiven, saj to ni samo neka prisega, ki jo daš pred zborom gasilcev. To je častno delo, za katerega moraš biti na razpolago 24 ur na dan in biti vedno pripravljen pomagati. Kot sem že prej rekel, ko gre zares, ko nekdo potrebuje pomoč, ne gledamo na osebne spore in zamere."

Pogovor s Terezijo Štumberger

Terezija Štumberger, predmetna učiteljica, rojena leta 1959, stanujoča v Cirkulanah 37 a.

"Ali poznate dobrodelne organizacije, ki delujejo v našem kraju?"

Da. To so Karitas, Rdeči križ in Unicef.

Ali mislite, da so v našem kraju potrebne dobrodelne organizacije?

Da.

Menite, da člani humanitarnih organizacij dobro opravljajo svoje delo?

Da.

Se Vi tudi humanitarno udeležujete?

Odzovem se na kakšno akcijo. Sicer pa tudi doniram denar.

Potreba po pomoči se na naši šoli z leti povečuje, upada ali je vedno približno enaka?

Jaz mislim, da se bo potreba po pomoči začela povečevati šele zdaj.

Kaj pa osnovna šola, ali se skozi vsa leta vključuje v dobrodelne akcije?

Ja, že kar nekaj časa smo aktivni, sicer po svojih močeh, ampak smo."

Pogovor z Maksom Golcem

Gospod Maks Golc stanuje v Hrastovcu 155.

"Ali poznate dobrodelne organizacije, ki delujejo v Zavrču?"

Da.

Mi jih lahko naštejete?

Rdeči križ in Karitas.

Kako pa deluje dobrodelna organizacija Karitas?

Vsi, ki imajo potrdilo Centra za socialno delo lahko pri nas dobijo pomoč. Darujemo jim denar, obleke, pohištvo, hrano, gradbeni material, pomagamo starejšim ljudem na domu ali v domu upokojencev ter se z njimi družimo, ob praznikih starejšim občanom darujemo majhne pozornosti ... Sodelujemo pa tudi z drugimi občinami in Rdečim križem.

Na kak način pa poteka Vaše sodelovanje?

Predvsem tako, da izmenjujemo materialna sredstva.

Od kod pa črpate sredstva?

Največ dobimo z dobrodelnim koncertom na Ptujju, nekaj da tudi škofija, nekaj pa seveda dobimo tudi s prostovoljnimi prispevki.

Se vam zdi, da so v našem okolju dobrodelne organizacije potrebne?

Da.

Pa mislite, da dobrodelne organizacije, ki delujejo v našem kraju dobro opravljajo svoje delo?

Delo opravljajo kar dobro. Lahko bi bilo še boljše, ampak mislim, da glede na naša sredstva še kar dobro.

Koliko članov pa šteje organizacija?

Tri.

Se veliko ljudi obrne k vam po pomoč?

Ne ravno veliko. Bolj jih mi sami najdemo. Veliko ljudi je tudi sram prositi za pomoč. Zato zdaj začinjamo urejati, da bi ljudje bolj anonimno prosili za pomoč.

Kako to mislite bolj anonimno?

V župnišču bomo nastavili škatlo, kamor vsak vrže listič kaj potrebuje in na njem je samo telefonska številka. Z gospodom župnikom bova prošnje zadržala v anonimnosti. Lahko pa bo tudi kdo v škatlo vrgel listič, če bi rad kaj daroval. Dobivam tudi občutek, da je ljudi tudi sram darovati, ne samo zaprositi za pomoč.

Mi lahko poveste kaj o začetkih delovanja dobrodelne organizacije Karitas?

Pred nekaj leti sem izvedel za družino, ki je rabila pomoč in želel sem pomagati. Povezal sem se z župnikom in "ustanovila" sva Karitas. Prej te organizacije v občini Zavrč ni bilo. Nato sta se nama pridružila še dva občana in zdaj smo skupno trije.

Kaj pa učenci OŠ Zavrč? So aktivni pri kakšnem dobrodelnem delu?

Ne. Mislim, da ne. Vsaj ni mi znano.

PREVERJANJE HIPOTEZ

Na osnovi odgovorov anketnega vprašalnika in spoznanj iz vodenih intervjujev z nekaterimi krajanji sem se lotila preverjanje hipotez.

Predpostavila sem, da v času mojega raziskovanja krajanji:

- poznajo humanitarne organizacije v kraju,
- odobravajo humanitarno delo,
- menijo, da so humanitarne organizacije potrebne,
- cenijo in spoštujejo ljudi, ki delujejo na humanitarnem področju.

1. hipoteza: **Krajanji poznajo humanitarne organizacije v kraju.**

Izsledki anketnega vprašalnika (vprašanja 1 in 2 neposredno in posredno v drugih vprašanjih) in izjave v intervjujih me navajajo k sklepu, da krajanji poznajo humanitarne organizacije v završkem okolju.

Hipoteza številka 1 – Krajanji poznajo humanitarne organizacije v kraju – **je potrjena.**

1. Ali poznate dobrodelne organizacije, ki delujejo v završkem okolju?		
a) Da	43	86 %
b) Ne	4	8 %
c) Ne vem	3	6 %
2. Katere dobrodelne organizacije delujejo v občini Zavrč danes?		
a) Rdeči križ	47	94 %
b) Unicef	0	
c) Karitas	37	74 %
d) Pomladek Jadranske straže	0	
e) Prostovoljno gasilsko društvo	45	90 %
f) Ciril-Methodova družba	1	2 %
g) Katoliški skavti	0	
h) Drugo:	0	
i) Nobena od naštetih	0	

Tabela 1: Prvo in drugo vprašanje vprašalnika.

2. hipoteza: **Krajanji odobravajo humanitarno delo.**

Izsledki anketnega vprašalnika (posredno v vseh vprašanjih) in izjave v intervjujih me navajajo k sklepu, da krajanje odobravajo delo humanitarnih organizacij v završkem okolju.

Hipoteza številka 2 – Krajanje odobravajo humanitarno delo – **je potrjena**.

3. hipoteza: **Krajanje menijo, da so humanitarne organizacije potrebne.**

Izsledki anketnega vprašalnika (vprašanje 5 in 6 neposredno in posredno v drugih vprašanjih) z izredno visoko stopnjo odgovorov, oziroma stopnjo strinjanja s trditvijo, me navajajo k sklepu, da krajanje menijo, da so v završkem okolju humanitarne organizacije potrebne.

Hipoteza številka 3 – Krajanje menijo, da so humanitarne organizacije potrebne – **je potrjena**.

5. Ali menite, da so dobrodelne aktivnosti v završkem okolju potrebne?		
a) Da	44	88 %
b) Ne	3	6 %
c) Ne vem	3	6%

6. Obkrožite tisto trditev, ki se vam zdi najbolj točna!		
a) Humanitarne organizacije so v današnjem časih nuja, da omilijo stisko pomoči potrebnim.	46	92 %
b) Humanitarne organizacije so zgolj potuha za nedelo in ohranjanje slabega socialnega stanja.	3	6 %
c) Humanitarne organizacije so same sebi namen, stiske pomoči potrebnim pa ne rešujejo.	1	2 %
d) Humanitarne organizacije so nepotrebne, ker živimo v času blagostanja.	0	

Tabela 2: Peto in šesto vprašanje vprašalnika.

4. hipoteza: **Krajanje cenijo in spoštujejo ljudi, ki delujejo na humanitarnem področju.**

Iz izsledkov anketnega vprašalnika (vprašanja 11 in 13 neposredno ter v drugih vprašanjih posredno) izvem, da ljudje prijateljujejo in spoštujejo ljudi, ki delujejo v humanitarnih organizacijah. Tudi izjave v intervjujih me navajajo k sklepu, da krajanje cenijo aktivnosti ljudi, ki so angažirani v humanitarnih organizacijah.

Hipoteza številka 4 – Krajanje cenijo in spoštujejo ljudi, ki delujejo na humanitarnem področju – **je potrjena.**

11. Ali prijateljete oz. se družite z osebami, ki delujejo v humanitarnih organizacijah?		
a) Da	36	72 %
b) Ne	7	14 %
c) Mogoče, pa ne vem za to njihovo aktivnost.	7	14 %

13. Obkrožite tisto trditev, s katero se najbolj strinjate!		
a) Aktivnim članom humanitarnih organizacij gre zgolj za lastno promocijo in vpliv.	6	12 %
b) Aktivni člani humanitarnih organizacij naj rajši več storijo za izboljšanje razmer, ki povzročajo stisko.	6	12 %
c) Aktivni člani humanitarnih organizacij so vsega spoštovanja vredni ljudje, škoda, da jih ni več.	38	76 %

Tabela 3: Enajsto in trinajsto vprašanje vprašalnika.

DISKUSIJA

Zakaj sem se lotila raziskovanja? Pravzaprav je bila najprej samo želja lotiti se raziskovalnega dela. Kljub temu, da me zanima zelo veliko stvari, nekako nisem imela teme raziskovanja. Zato je bila zelo dobrodošla pobuda mentorice, ki mi je ponudila temo *Humanitarnost v mojem kraju*. Po prvem pogovoru z mentorjem in njegovo predstavitvijo, kako narediti raziskovalno nalogo, sem vedela: To želim narediti!

Sem občanka občine Zavrč, kjer živim in obiskujem šolo. Zanimalo me je, kakšno je mnenje občanov o humanitarnih organizacijah in društvih. Ali tudi sami sodelujejo v humanitarnih akcijah? Ali v našem kraju človek še lahko računa na pomoč sočloveka?

Sedaj sem še posebej vesela, da sta me mentorja pri pripravi naloge usmerjala tako, da sem se skozi prebiranje različnih virov dodobra seznanila tudi s krajevno zgodovino in odkrila kakšno bogastvo so šolske kronike.

Veliko je bilo še zamisli, kako bi preverila svoje predpostavke, koga vse bi še prosila za intervju, kako bi z dodatnim vprašalnikom poizvedela še kaj ..., pa se ni izšlo. Saj veste čas in toliko drugih stvari, ki me še zanimajo in tudi zahtevajo ..., saj veste, čas. Pa nič hudega. Ponosna sem, da sem naredila verjetno prvo javnomnenjsko raziskavo o humanitarnih organizacijah moje občine.

Ker bi pa rada, da bi ta raziskovalna naloga bila razpoložljiva še drugim, bo dobila svoje mesto tudi na svetovnem spletu. Naloga bo tudi predstavljena zainteresiranim ob koncu šolskega leta, s čimer se bom poskušali oddolžiti vsem, ki so si vzeli čas in mi pomagali pripraviti to nalogo in se na svoj način posloviti od moje osnovne šole.

ZAKLJUČEK

Za izdelavo te raziskovalne naloge sem porabila veliko svojega prostega časa. Vesela sem, da sem pri krajanih naletela na dober odziv. Njihova pripravljenost odgovarjati na vprašanja, mi je omogočila izoblikovati ugotovitve na osnovi pridobljenih odgovorov.

Zavedam se, da je moje raziskovanje zajelo le majhen del prebivalcev kljub skrbni izbiri vzorca. Ob koncu lahko mirno rečem, da sem zadovoljna, saj sem pri delu uživala, bila deležna tudi pomoči sošolcev in vedno sem imela podporo mentorjev. Predvsem sem se veliko naučila.

Verjamem, da sem z nalogo spodbudila koga, da bo moje delo nadaljeval ali nadgradil, in da bodo izsledki te naloge koristen podatek in napotek še komu drugemu.

Posebej pa sem vesela, da se je izkazala pozitivna naravnost krajanov do humanitarnega dela, kar razumem kot dejstvo, da v mojem kraju človek v stiski še vedno lahko računa na pomoč sočloveka.

UPORABLJENA LITERATURA in VIRI

Tiskani viri

Enciklopedija Slovenije, Mladinska knjiga, Ljubljana 1988.

Krajevni leksikon Dravske banovine (1937), Ljubljana, 1937.

Prašnički, Martin idr. (2005), Cirkulane, svet Belanov, Halo, Cirkulane.

Pucko, Ivan (1980), Župnija Zavrč in njenih 550 let, 1430-1980, "Zrinski" Čakovec.

Radovanovič, Sašo (2004), Podravje, založba Kapital, Maribor.

Šolska kronika šole Zavrč, zvezek 2, obdobje 1918-1961.

Zemljarič, Mojca, Družini Škrinjar so že priskočili na pomoč, Štajerski tednik, 29. 8. 2006.

Zupanič, Janez, (2006), Kulturno zgodovinski oris kraja Zavrč v Halozah, diplomska seminarska naloga, PEF.

Spletni viri

Spletna stran Wikipedija, <http://sl.wikipedia.org/wiki/Karitas> (15.2.2010)

Spletna stran Wikipedija, <http://sl.wikipedia.org/wiki/Unicef> (15.2.2010)

Spletna stran RKS, <http://www.rks.si/> (15.2.2010)

Vodeni intervjuji

Vodeni intervju s Terezijo Zebec

Vodeni intervju z Marjetko Skočir

Vodeni intervju z Milanom Fostnaričem

Vodeni intervju s Srečkom Kotolenkom

Vodeni intervju s Stanislavom Ivančičem

Vodeni intervju s Terezijo Štumberger

Vodeni intervju z Maksom Golcem

PRILOGE

ANKETA:

Sem Kristina Kuča. Letos zaključujem osnovno šolo. Odločila sem se, da bom naredila raziskovalno nalogo, v kateri želim preko ankete izvedeti vaše mnenje o delovanju humanitarnih organizacij v občini Zavrč, zato vas prosim za sodelovanje. Anketa je anonimna, podatki bodo uporabljeni zgolj za potrebe raziskovalne naloge.

Spol:

M   Ž

Starost:

- a) do 20 let
- b) 21 do 40 let
- c) 41 do 60 let
- d) nad 60 let

V občini Zavrč:

- a) živim
- b) sem zaposlen
- c) so moje korenine, živim drugje
- d) živim občasno oz. imam posest

1. Ali poznate dobrodelne organizacije, ki delujejo v završkem okolju?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem

2. Katere dobrodelne organizacije delujejo v občini Zavrč danes?

- a) Rdeči križ
- b) Unicef
- c) Karitas
- d) Pomladek Jadranske straže
- e) Prostovoljno gasilsko društvo
- f) Ciril-Methodova družba
- g) Katoliški skavti
- h) Drugo: _____
- i) Nobena od naštetih

3. V kateri od naštetih dobrodelnih organizacijah, ki delujejo v završkem okolju aktivno sodelujete?

- a) Rdeči križ
- b) Unicef
- c) Karitas
- d) Pomladek Jadranske straže
- e) Prostovoljno gasilsko društvo
- f) Ciril-Methodova družba
- g) Katoliški skavti
- h) Drugo: _____
- i) V nobeni

4. Kako izkazujejo svojo aktivnost v humanitarni organizaciji?

(Možnih je več odgovorov!)

- a) Plačujem članarino.
- b) Sodelujem pri aktivnostih / akcijah organizacije.
- c) Sodelujem v delovnih telesih društva oz. organizacije.

5. Ali menite, da so dobrodelne aktivnosti v završkem okolju potrebne?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem

6. Obkrožite tisto trditev, ki se vam zdi najbolj točna!

- a) Humanitarne organizacije so v današnjem časih nuja, da omilijo stisko pomoči potrebnim.
- b) Humanitarne organizacije so zgolj potuha za nedelo in ohranjanje slabega socialnega stanja.
- c) Humanitarne organizacije so same sebi namen, stiske pomoči potrebnim pa ne rešujejo.
- d) Humanitarne organizacije so nepotrebne, ker živimo v času blagostanja.

7. Letos sem za dobrodelne namene dal/-a:

- a) Nič
- b) 1 € - 10 €
- c) 10 € - 50 €
- d) 50 € - 100 €
- e) več kot 100 €
- f) Denarja ne, pač pa materialne dobrine in neposredno pomoč.

8. Menite, da so završke humanitarne organizacije dovolj predstavljene v lokalnih in javnih medijih?

- a) Da, velikokrat so predstavljene.
- b) Ne, premalo se ve o njihovem delu.
- c) Ne vem.

9. Na kakšen način so dobrodelne organizacije aktivne v našem kraju?

(Možnih je več odgovorov!)

- a) Zbiranje oblačil.
- b) Zbiranje hrane.
- c) Zbiranje denarja.
- d) Opravljanje fizičnega dela pomoči potrebnim.
- e) Organiziranje dobrodelnih prireditev.
- f) Nega stanovanjskih prostorov.

10. Ali zaupate, da zbrano skozi humanitarne akcije pride do pomoči potrebnih?

- a) Da, popolnoma zaupam.
- b) Včasih sem v dvomih, načeloma zaupam.
- c) Ne sodelujem v takšnih akcijah, ker ne zaupam.
- d) Nimam mnenja.

11. Ali prijateljujete oz. se družite z osebami, ki delujejo v humanitarnih organizacijah?

- a) Da.
- b) Ne.
- c) Mogoče, pa ne vem za to njihovo aktivnost.

12. Ali učenci na naši šoli sodelujejo v humanitarnih akcijah?

- a) Da, vem da sodelujejo.
- b) O tem nisem seznanjen.
- c) Učenci v humanitarnih akcijah ne sodelujejo.

13. Obkrožite tisto trditev, s katero se najbolj strinjate!

- a) Aktivnim članom humanitarnih organizacij gre zgolj za lastno promocijo in vpliv.
- b) Aktivni člani humanitarnih organizacij naj rajši več storijo za izboljšanje razmer, ki povzročajo stisko.
- c) Aktivni člani humanitarnih organizacij so vsega spoštovanja vredni ljudje, škoda, da jih ni več.